

e-glutė

VASARIS

1988

20p.

EGLUTĖ

VASARIS
1988

TURINYS

- 3 ATIDUOSIU ŠIRDĮ, J. Minelga
- 4 LAISVĖS RYTAS, S. Yla
- 13 APIE LIETUVOS LAISVĖS PAMINKLUS
- 18 PINGVINŲ SUVAŽIAVIMAS, Teta Audronė
- 23 ŽIEMA, Emilija
- 24 PROTO MANKŠTA
- 28 AŠ KALBU, TU KALBI, R. Udrienė
- 30 RASOM IR PIESIAM

PIEŠINIAI

Viršelis — Eglės

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

A. Trinkūnas — 3, 4

Z. Sodeikienė — 7

N. Palubinskienė — 5, 8, 10, 11

J. Kiburas — 9, 15

A. Sutkuvienė — 12, 31, 32

A. Balukas — 16

J. Paukštienė — 16

P. Osmolskis — 17

V. Gaižutytė — 18, 19

A. Skrupskelienė — 20, 21, 22

Eglė — 23

A. Sruoginienė — 28

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

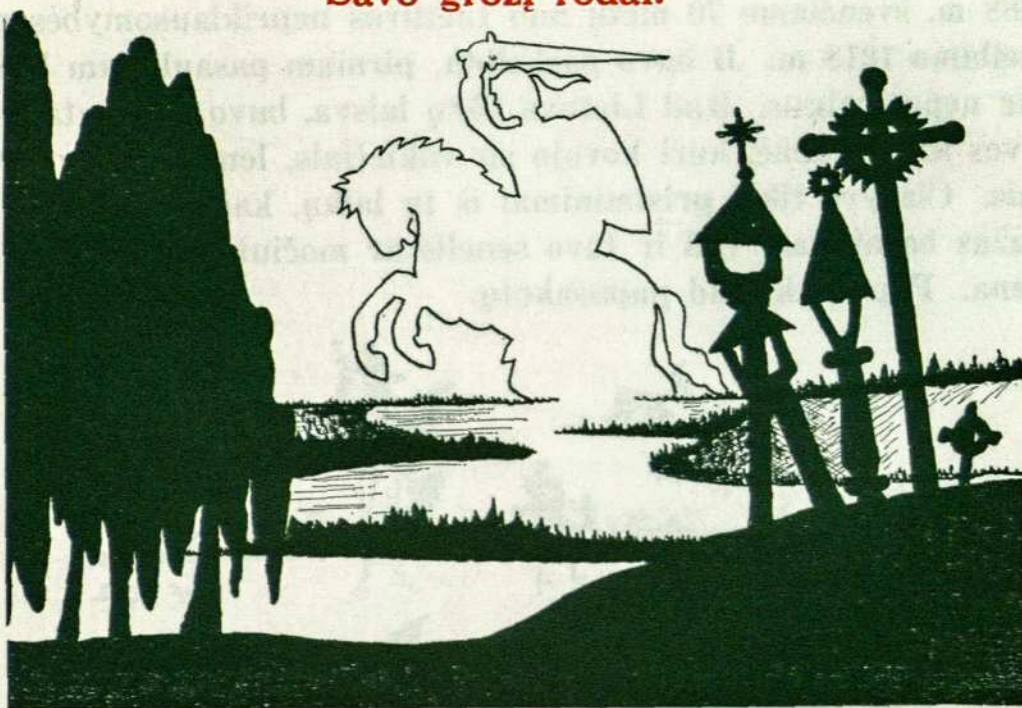
EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

ATIDUOSIU ŠIRDĮ

Jonas Minelga

Atiduosiu širdį
Tau, senolių žeme.
Atiduosiu saulę
Kai naktis, sutemę.

Ten plačiausios upės.
Ten žaliausi sodai.
Margo rašto drobėm
Savo grožį rodai.

Ten rūpintojėliai
Pakelėse rymo.
Gieda vyturėliai
Virš juodų arimų.

Ar žinai, Atlante,
Ko žvalgaus nuo molo?
Myliu ir mylėsiu
Lietuvą iš tolo.

LIETUVA ir MES

LAISVĖS RYTAS

Stasys Yla

1988 m. švenčiame 70 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. Ji buvo paskelbta, pirmam pasauliniam karui dar nepasibaigus. Kad Lietuva liktų laisva, buvo sudaryta Lietuvos kariuomenė, kuri kovojo su vokiečiais, lenkais ir bolševikais. Čia yra tikri prisiminimai iš tų laikų, kai autorius buvo mažas berniukas. Gal ir tavo senelis ar močiutė ką nors prisimena. Paprašyk, kad papasakotų.

Tai buvo prieš daug, daug metų. Tada buvau mažas ir nieko nežinojau nei apie kareivius, nei apie karą. Mes gyvenom kaime. Apie avis, vištas, karves aš jau galėjau daug ką pasakyti. Bet apie kareivius — nieko. Ir į mokyklą dar nėjau. Mano pasaulis buvo toks didelis, kaip mūsų ūkis.

Vieną dieną kažkas sušuko:

— Ateina, jau ateina!

Visi išbėgo į lauką. Sustojo, žiūrėjo ir tylėjo.

— Kas ateina, mama? — paklausiau.

Ji pakėlė mane ant rankų ir pirštu parodė:

— Matai, kiek daug!

— Avys. Jos rudos, — pasakiau.

Gal iš taip toli jie ir atrodė, kaip avių banda. O gal tik man taip pasirodė, nes mažas buvau.

— Kareiviai, — išgirdau žmones kalbant. Netrukus aš juos pamačiau visai arti.

Vienas būrys sustojo mūsų sodybos pievelėje. Pasidėjo šautuvus, susikrovė kuprines ir sugulė ilsėtis.

— Matyt, iš toli atkeliavo. Pavargo, — pratarė mama.

Kiti kareivių būriai vis dar ėjo ir ėjo. Jie sustojo mūsų kaimynų sodybose. O vieną dieną, pamačiau dar kitą man nematytą dalyką.

— Žiūrėk, žiūrėk! Kas ten? — parodė mano brolis Darius. — Rieda vežimas be arklio.

— Vežimas be arklio! — atbėgau ir aš pasižiūrėti. Vežime sėdėjo kareiviai.

— Tai ne kareiviai, o karininkai. Gal generolai! — aiškino vyriausias brolis Jurgis. Jis lankė mokyklą ir daugiau žinojo. Bet ir jis negalėjo mums išaiškinti, kaip tas vežimas važiuoja be arklio.

— Tamobilis! — kiek pagalvojęs, pasakė Jurgis.

— Keistas vežimas. Keistas vardas, — pasakiau pats sau labai tyliai. Nedrįsau daugiau nė klausti. Tik klausiaus, ką kiti sako. Išgirdau ir kareivius kalbant, bet nieko nesupratau.

— Rusai! — suraukė nosį Jurgis. — Ūkininkai sako, kad jie čia darys pratimus, kaip kariauti. Manevrai, ha!

Praėjo metai. Žmonės jau kalbėjo:

— Rusai mušasi su vokiečiais. Prie sienos. . .

Tada buvau jau didesnis ir gudresnis. Buvau matęs kareivius ir vežimą be arklio. Bet vis vien mačiau, kad dar ne viską suprantu.

— Prie kokios sienos jie mušasi? Ir kodėl? — skubėjau paklausti.

— Rusai peržengė vokiečių sieną. Už tai mušasi, — aiškino vyresnieji.

Vieną dieną išgirdau:

— Vokiečiai sumušė rusus, ir šie bėga atgal. Bus blogai. Karas palies ir mus.

— Kur slėpsimės? — klausė mama. Ji liepė Jurgiui ir Dariui pradėti kasti slėptuvę sode. Tėvelio nebuvo. Jis mirė tais metais, kai kareiviai darė tuos manevrus mūsų kaime. Apie tai dar buvo sunku kalbėti.

Slėptuvę apdengė lentomis, užpylė žemėm. O paskui užklojo velėna, kad atrodytų, lyg žolė ten auga. Visai nebuvo matyti skylės, per kurią buvo galima įeiti.

Man labai patiko landžioti pro tą skylę vidun ir vėl į lauką. Slėptuvėje po žeme buvo tamsu ir vėsu. Bet vieną dieną mama liepė nešti patalus ir maistą. Į slėptuvę sulipom ne žaidimui, o iš tikrųjų slėptis.

— Girdit, kaip dunda armotos. Artėja. Šianakt visi eisim ten, — pasakė mama ir parodė į sodą.

Vakare visi sėdėjom tylūs, susiglaudę. Viena žvakutė spinksėjo slėptuvėje. Klausėmės, ar išgirsim armotas. Bet ne. Jokio dundesio. Visur tylu, tylu. Paskui ir mes užmigom. Nežinau, ką sapnavau.

Staiga visi išbudom. Buvo ankstyvas rytas. Lauke dundėjo ir tratėjo.

— Vaikai, nekiškit galvų iš slėptuvės. Dar kulka pataikys, — griežtai pasakė mama. Ji mums visiems padalino po duonos gabalėlį. Kai nutilo dundesys, pati išėjo apžiūrėti namų ir gyvulių. Kartais pasiūsdavo brolių Jurgį. Po kelių dienų ir mums mažesniems leido po sodą palakstyti. Kaip buvo gera lauke!

Ir antrą ir trečią naktį nakvojom slėptuvėj. Ryte mama išėjo ir išgirdom kažką šaukiant:

Išlindom ir mes. Skubėjom pamatyti, kas ten yra.

— Kinder, Kinder! — šaukė vyrai, žaliai apsirengę. Jų buvo keletas mūsų kieme. Ant galvos jie nešiojo aukštą kepurę su smailia viršūnėle. Kepurė nebuvo medžiaginė, kaip kitų. Ji žvilgėjo saulėje.

— Čia vokiečiai, — pasakė Jurgis. Aš jų bijojau, nes jie atrodė labai dideli. Didesni už mūsų kaimo vyrus.

Vokiečiai paprašė kiaušinių ir lašinių. Mama jiems davė. Išeidami jie pasakė:

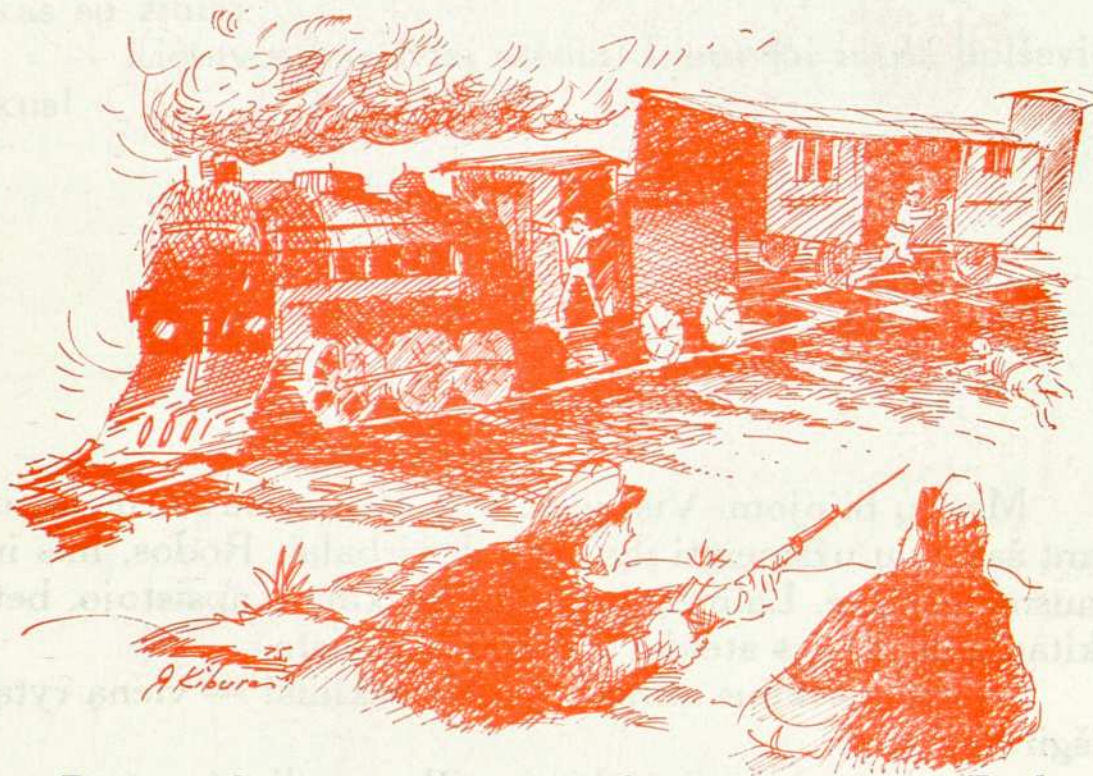
— Galit nebeiti į slėptuvę!

Mes nebėjom. Vokiečiai ateidavo ir išeidavo. Jie vis mušėsi su rusais. Bet dabar jau rusų žemėje.

Mušėmės ir mes, berniokai. Darėmės šautuvėlius, lankus ir ietis. Susimetėm į būrius. Vienas būrys — rusai, o antras — vokiečiai. Ir pyškinom vieni kitus. Žemių grumstai buvo mūsų granatos. Kartais jos "sprogdavo" po kojomis, o kartais pataikydavo tiesiai į kaktą.

Pradėjau lankyti mokyklą. Tada, po pamokų, kariau su kito kaimo vaikais. Visur kalbos ėjo apie karą.

— Gera būti kareiviui. Gerai, kad jų daug, — pagalvojau. — Bet kam jie turi muštis? Aš nenoriu taip muštis. Ne. Nebūsiu kareiviui. Žaidimas kas kita. Pagaliaus šaudyti ir grumstais mėtytis — nieko. Niekas nemiršta. O tėvelis mirė. . .

Besimušdami pavargo ir vokiečiai, ir rusai. Paskui sužinojome, kad rusai sukilo ir pasidalino į baltuosius ir raudonuosius. Taip žmonės juos vadino. Raudonieji tai bolševikai — komunistai. Jie laimėjo prieš baltuosius, ir paskui atėjo su vokiečiais muštis. Vokiečiai traukėsi.

Vieną dieną į sodybą atžygiavo būrys raudonųjų.
— Bet jie visai ne raudoni! — stebėjau. Mes vaikai visi išbėgome pasižiūrėti į jų veidus. Jie buvo labai suvargę, prastai apsirengę. Jų uniforma pilka — kaip žemė. Vienas kitas ant kepurės turėjo raudoną žvaigždę, o ant rankovės — raudoną raištį. Tai ir visas jų raudonumas!

Mes jų bijojom. Visi jų bijojo. Veidai buvo rūstūs, o ant šautuvų užsmeigti ilgi, smaili virbalai. Rodos, ims ir nusmeigs tave. Laimei, jie ne mūsų kaime apsistojo, bet kitame. Pas mus ateidavo arklių ir maisto.

— Visus arklius atima! Slėpkit arklius! — vieną rytą išgirdom.

— Imkit arklius ir jokit į mišką, — liepė mama. — Pasiųsiu mergaitę, kai bus ramu.

Mes visi trys broliai čiupom po arklį ir išlėkėm. Išbuvom visą dieną miške. Sulaukėm vakaro, ir tik vėlai gavom žinią, kad galim grįžti namo.

Tada aš jau buvau vienuolikos metų, bet dar nežino-
jau, kad Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę. Ne-
buvo radijo nei televizijos. O laikraščių spausdinti ne-
leido vokiečiai. Iš kur sužinoti?

— Komunistai nenori nepriklausomos Lietuvos, —
man pasakojo brolis Jurgis, kuris daug kalbėjosi su mū-
sų kaimo vyrais. — Lietuviai kariaus. Nepasiduos.

Aš džiaugiausi. Pamatysiu ir lietuvius kareivius. Jau
daug, daug kareivių buvau matęs. Tik lietuviškai kal-
bančių dar ne.

Iš mūsų kaimo išėjo keletas jaunų vyrų. Niekas ne-
galėjo pasakyti, kur jie dingo.

Vieną gegužės mėnesio rytą išgirdom, kad kažkur to-
li trata šautuvai. Į mūsų namus įpuolė kaimynų berniu-
kas su žinia:

— Lietuvos kareiviai ateina! Lietuviai muša bolševi-
kus!

Visi sukilom. Keliu jojo du žvalgai. Prajodami, pasi-
sveikino.

— Labą rytą! Ar bolševikų pas jus nėra?

— Pas mus ir nebuvo. Sekančiame kaime apsistojo.

Grižom į vidų. Mama ruošė pusryčius, ir mes ramiai
valgėm. Džiaugėmės pirmą kartą pamatę lietuvius ka-
rius. Ir dar raitus!

— Bet kodėl tiek maža? Tik du, — nusiminiau aš,
prisiminęs didelius rusų ir vokiečių būrius.

— Bus daugiau, — pasakė brolis.

— Didelė kuopa praeina pro mūsų kaimą. Šimtas ar
daugiau! — sušuko Darius.

— Jie dainuoja lietuviškai! — sušukau.

— Tai mūsų vyrų dainos, — šluostėsi ašaras mama.

— Ar jie nesustos pas mus? — norėjau žinoti.

Nesustojo. Žygiavo tiesiai per laukus į plento pusę.
Tuo dideliu keliu, atsiminiau, atėjo rusai. Dabar juo bė-
go raudonieji. Lietuviai kariai norėjo užkirsti jiems kelią.

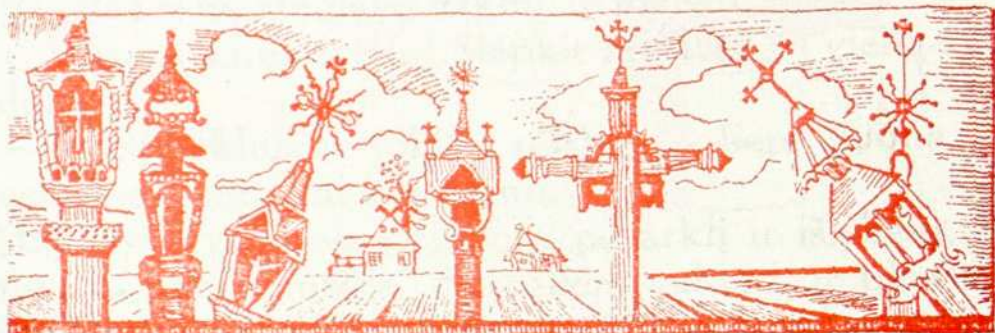
Man buvo gaila, kad esu mažas. Pasižiūrėjau į Jurgį.

— Kodėl tu neišbėgai į kareivius?

— Išeičiau dabar. Bet, kas padės mamai? Tu dar per
mažas mane pakeisti prie arklių ir arklo.

Aš nutilau ir galvojau: "Kai užaugsiu, būsiu Lietuvos
kareiviu!"

Kol užaugau, karas pasibaigė. Lietuva buvo laisva ir
nepriklausoma. Norėjau toliau mokytis ir būti kunigu.
Jaučiau, kad Dievas mane šaukia būti kitokiu kariu —
žodžiu ir darbu kovoti dėl Dievo ir Tėvynės.

APIE LIETUVOS LAISVĖS PAMINKLUS?

NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTAS

Lietuvos Taryba, sudaryta 1917 m., turėjo 20 išrinktų narių. Jos pirmininkas buvo Antanas Smetona. Šie 20 asmenų pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą 1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje.

1938 m., kai Lietuva šventė 20 metų sukaktį nuo Nepriklausomybės Akto pasirašymo, buvo išleistas specialus pašto ženklas.

*Dr. Jonas Basanavičius ir Lietuvos Tarybos nariai
skelbia Lietuvos nepriklausomybę.*

Lietuvos nepriklausomybė pirmą kartą spaudoje buvo paskelbta laikraštyje LIETUVOS AIDAS 1918 m. vasario 19 d. Šis laikraštis buvo leidžiamas Vilniuje ir jį redagavo Antanas Smetona. Paskelbimas buvo išspausdintas laikraščio 22-rame numeryje. Vokiečių valdžia tą numerį uždraudė leisti, nes vokiečiai dar buvo užėmę Lietuvą ir I Pasaulinis karas nebuvo pasibaigęs.

LIETUVOS TARYBA skelbia

Lietuvos nepriklausomybę

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Tarybą, kaip vienintelę lietuvių tautos atstovybę, remdamos pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18—23 d. 1917 metais, **skelbia atstautanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydatis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrušis, Dr. J. Šaulys, K. Saulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vallokalitis, J. Vileišis.

LAISVĖS KOVOS

Lietuvos nepriklausomybės nenorėjo nei vokiečiai, nei lenkai, nei rusai bolševikai. Todėl lietuviams reikėjo dar kovoti už savo laisvę.

Pradėta organizuoti Lietuvos kariuomenę 1918 m. lapkričio 23 d. Tie, kurie laisvai įstojo, buvo vadinami savanoriais.

Lietuviai kariai laimėjo pirmą mūšį prieš bolševikus netoli Kėdainių 1919 m. vasario 7-9 dienomis. Ten žuvo pirmas laisvės kovų karys Povilas Lukšys. Jis buvo savanoris.

LAISVĖS PAMINKLAI

Daug karių žuvo kovose už Lietuvos laisvę. Jie žuvo mūšio lauke, miškuose ar kitur, ir net nebuvo žinoma, kur kai kurie yra palaidoti. Jų šeimos negalėjo aplankyti jų kapus. Todėl Kaune, Vytauto Didžiojo Muziejaus sodelyje buvo pastatytas Nežinomo kareivio kapas.

Šis paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę buvo pastatytas iš akmenų, surinktų tose vietose, kur vyko kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. Jis stovėjo šalia bokšto, kur kabojo Laisvės varpas.

Prie Nežinomo kareivio kapo vainikus dėdavo žymūs valstybės žmonės, organizacijos ir svetimų valstybių atstovai. Taip jie pagerbė žuvusius. Ant kapo buvo padėtas akmuo su įrašu lotynų kalba, kuris reiškia: "Atiduok, ką privalai". Tie kariai atidavė savo gyvybę, kai reikėjo ginti tėvynės laisvę.

LAISVĖS VARPAS

Laisvės varpą Lietuvai padovanojo Amerikos lietuviai. Tai buvo pasiūlyta 1919 m. birželio mėnesį Amerikos lietuvių seime Čikagoje. Šį projektą sumanė ir jam daugiausia aukų surinko advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden. Jis buvo žymus Amerikos lietuvių veikėjas.

Varpas buvo nuliedintas ir svėrė 1200 svarų. 1922 sausio 12 d. jis buvo nugabentas į Kauną ir įkeltas į Karo muziejaus bokštą.

Viename varpo šone buvo lietuviškas vytis ir dovanotojų įrašas. Antrame šone buvo šie žodžiai, kuriuos paruošė B. K. Balutis:

**O, skambink per amžius vaikams Lietuvos,
kad laisvės nevertas, kas negina jos.**

Pirmą kartą tuo varpu skambino per Vasario 16-tos iškilmes 1922 m. seniausias aušrininkas Petras Vileišis ir vienas karys, laisvės kovų invalidas.

LAISVĖS STATULA

1928 m. Kaune, Karo muziejaus sodely buvo atidengta laisvės statula. Trijų metrų aukščio žalvario statula stovėjo ant aukštos papėdės.

Projektą paruošė lietuvis dailininkas ir skulptorius Juozas Zikaras.

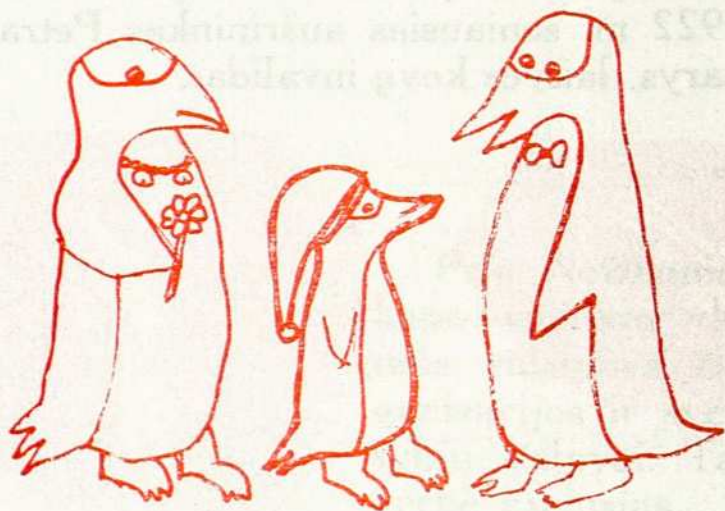
Ant statulos papėdės buvo prikaltos lentos, kuriose įrašytos svarbiausios Lietuvos laisvės kovų ir kautynių vietovės.

PASAKŲ pėdsakais

PINGVINŲ SUVAŽIAVIMAS

Teta Audronė

Pingvinų šeima nutarė važiuoti į metinį Pingvinų suvažiavimą, kuris buvo numatytas Šaltyno mieste. Kadan gi tame suvažiavime buvo suplanuota programa ir mažiems pingvinukams, tėveliai nutarė pasiimti ir Cepeliną.

— Mama, aš tikrai labai noriu važiuoti į suvažiavimą, bet nenoriu vienas, nes tenai nieko nepažinsiu. Ar galėtų Snaigytė ir Ledukas kartu važiuoti?

— Nežinau. Reikėtų pasitarti su jų tėveliais. Aš žinau, kad jie negali šiais metais su mumis vykti. Pasisiūlė prižiūrėti Žiemutę. Gal ir būtų smagu vaikus kartu paimti.

Mama tučtuočiau paskambino dvynukų mamai ir susitarė.

— Cepelinai, Snaigytė nenorėjo važiuoti. Ji sakė, kad jai smagiau likti namuose ir padėti mamai prižiūrėti Žiemutę. Bet Ledukas labai laimingas, kad galės su mumis kartu važiuoti. Eik dabar į savo kambarį ir pažiūrėk, ką nori vežtis. Rytoj gana anksti išvažiuosime.

Cepelinas, žinoma, turėjo pirma paskambinti Ledukui pasidžiaugti kelione ir pasitarti ką reikėtų pasiimti.

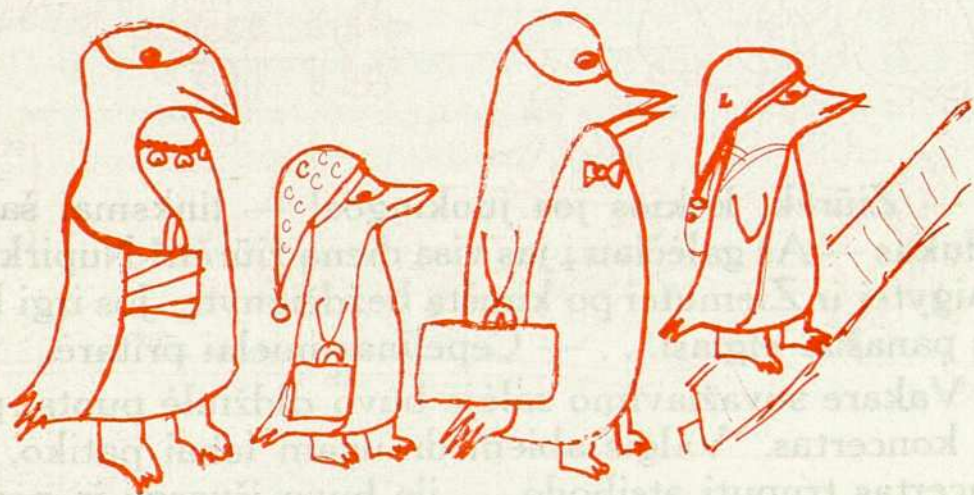
— Užteks kalbėti telefonu, Cepelinai. Turi gerai išsimiegoti prieš kelionę, — priminė mama.

Nors buvo sunku, Cepelinas pagaliau užmigo, ir aki-mirksnio greitumu atėjo rytas.

— Nusiramink, Žiemute, — guodė dukrytę tėveliai. — Mes už trijų dienų grįšime ir parvešim tau lauktuvių. Būk gerutė ir klausyk Snaigytės ir jos mamytės. Gerai?

Žiemutė pralinksmedėjo išgirdus apie lauktuves. Atsi-sveikino su visais ir nubėgo paskui Snaigytę į jos kambarį.

Cepelinui ir Ledukui buvo labai smagu vėl skristi lėk-tuvu. Už poros valandų lėktuvas nusileido Šaltyno mies-te. Abu draugai nustebo, pamatę tokį didžiulį miestą.

— Čia tikrai lengva paklysti. Ar mes spėsime viską pamatyti!?

— Ne, — nusijuokė mama, — bet jums parodys viską, kas jauniems pingvinukams įdomu: muziejų, zoologijos sodą ir akvariumą.

Užsiregistravę viešbutyje, tėveliai nuvyko į pirmąjį susirinkimą, o Leduką ir Cepeliną paliko su jaunimo vadove. Ji pravedė keletą susipažinimo žaidimų prie baseino, prieš išvežant pingvinukus į zoologijos sodą.

Oi, kaip tenai smagu buvo! Tiek daug įvairiausių gyvuliukų. Labiausiai Cepelinui patiko sniego meškos iš Šiaurės Ašgalio, o Ledukui, tai sniego beždžionytės.

— Žiūrėk, kokios jos juokingos! — linksmi šaukė Ledukas — Aš galėčiau į jas visą dieną žiūrėti! Nupirkime Snaigytei ir Žiemutei po kimštą beždžionytę. Jos irgi kartais panašiai elgiasi. . . — Cepelinas mielai pritarė.

Vakare suvažiavimo salėje buvo didžiulė puota, pas-kui koncertas. Valgis abiem draugam labai patiko, bet koncertas truputį atsibodo — jie buvo išvargę ir norėjo miego.

Sekantį rytą pingvinukus nuvežė į akvariumą. Kokių spalvingų žuvyčių iš viso pasaulio kraštų tenai matė. Ne-galėjo atsidžiaugti — vis viena už kitą gražesnė. Cepeli-nas svajėjo turėti panašų akvariumą namuose.

— Reikės paprašyti tėvelių, kad leistų mums įsitaisyti tokius indus, kur galėtume laikyti žuvelės, — pasakė savo sumanymą Ledukui.

Po akvariumo apžiūrėjimo, visus mažiukus nuvežė į specialų restoraną priešpiečiams. Jiems bevalgant, vyko labai juokingas lėlyčių teatras. Oi, kaip džiaugėsi ir juokėsi pingvinukai! Labai nenoromis grįžo į viešbutį. Po pietų jų vadovė pasiūlė visiems paruošti mažą programėlę suvažiavimo užbaigimui, kad tėveliai pamatytų, jog mažiukai irgi “dirbo”. Tą popietę išmoko porą naujų dainelių, o Cepelinas ir Ledukas pasisiūlė padeklamuoti juokingą eilėraštį, kurį buvo mokykloje išmokę.

— Manau, jūsų tėveliai jums labai didžiulio, kad taip greitai išmokote — pagyrė vadovė. O dabar einame baseinan pasimaudyti.

Kitą rytą buvo numatyta aplankyti muziejų. Tačiau, pingvinukai paprašė vadovės, ar negalėtų tikrai viešbučio baseine pažaisti. Vadovė, kuri jau buvo truputį išvargus,

mielai sutiko. Būrys laimingų pingvinukų linksmai praleido laiką nardydami baseine ir žaisdami ant supynių.

Paskutiniame susirinkime mažieji pingvinukai tikrai puikiai pasirodė su dainelėmis, bet labiausiai plojo Cepelinui ir Ledukui už jų eilėraščių.

Taip ir pasibaigė suvažiavimas. Ledukas ir Cepelinas atsisveikino su naujais draugais ir prižadėjo susirašinėti, ir kitais metais vėl susitikti.

— Sudiev, sudiev, — mojavo vieni kitiems, belipdami į lėktuvus. — Iki sekančių metų!

— Atrodo, kad judviem labai smagu buvo, — kalbino tėveliai. — Jūsų beveik nematėme. Papasakokit, ką veikėte.

Taip besikalbant, lėktuvas nusileido Pingvinų mieste. Koks mažas jis atrodo! Bet vistiek čia smagu grįžti.

— Žiūrėk, mūsų tenai laukia! — sušuko Cepelinas.

— Labas, labas! — sveikinosi visi. — Kaip praėjo suvažiavimas? Ateikite pas mus pavalgyti vakarienės, prieš einant namo. Galėsite mums viską išpasakoti.

Taip ir padarė. Snaigytė ir Žiemutė labai laimingos buvo savo dovanėlėmis. Snaigytė pasisakė, kad turbūt kitais metais ir ji norės važiuoti kartu pamatyti visų įdomybių, apie kurias jai pripasakojo Cepelinas ir Ledukas.

ŽIEMA

Emilija

Žiema baltu grožiu savo
Visą aplinką pagavo:
Išdidžias eglių šakas
Žemyn nulenkę visas.
Vėjas, kad ir panorėtų,
Jų pajudint negalėtų.

O paukšteliai čiulbuonėliai
Laukia, laukia vasarėlės.
Jie norėtų paskraidyti —
Sparnelius pasimankštinti.
Jie norėtų pačiulbėti —
Šalta gūžtose tupėti.
Oi, žiemužė gražuolėle,
Nors esi daili, balta,
Bet paukšteliams ir žvėreliams
Esi pamotė pikta!

PROTO MANKŠTA

I. NYKŠTUKO MİSLĒS

1. Nors nevalgomas, bet visi valgo.
2. Neturi dantų, kanda lig akių.
3. Mažas bernelis supyksta — ir pats pranyksta.
4. Be rankų, be kojų į dangų ropoja.
5. Visą amželį mokykloj sėdėjo,
bet skaityt, rašyti taip ir nemokėjo.

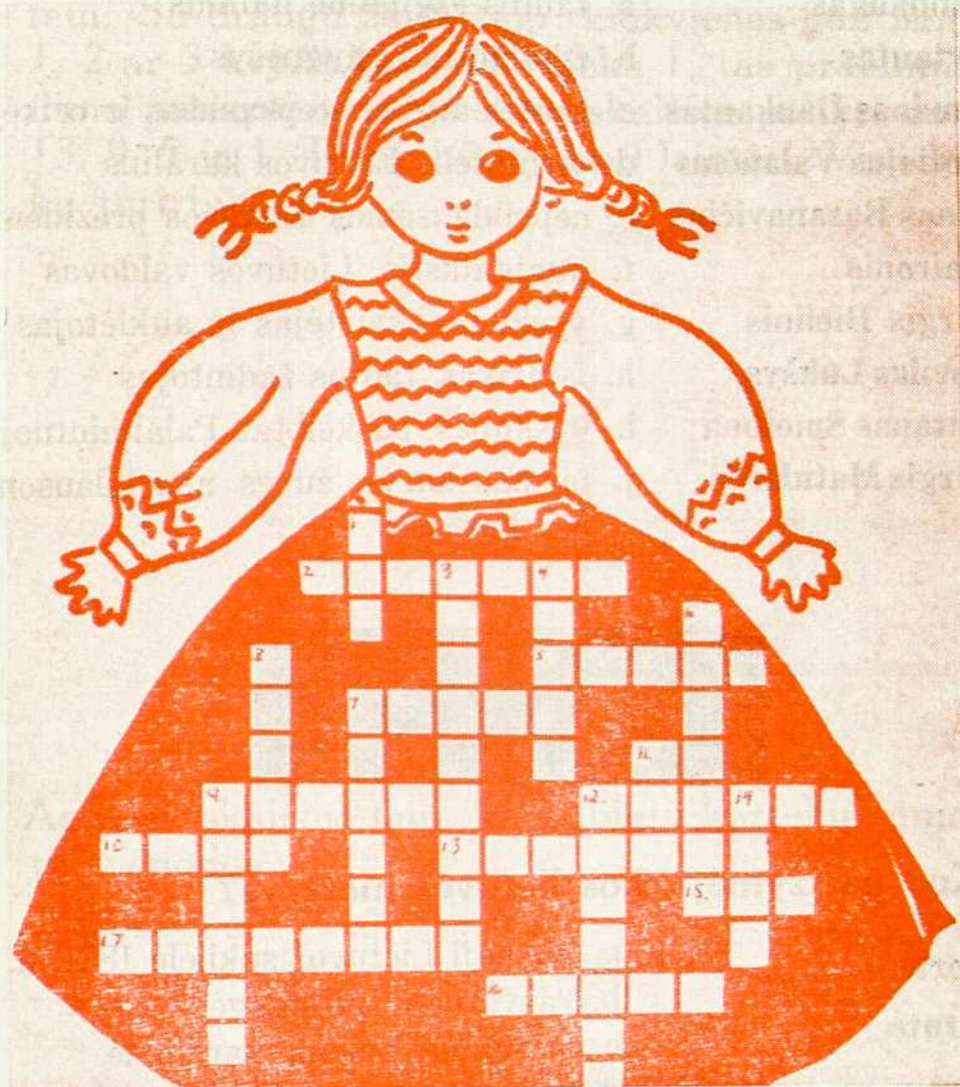
*Nykštuką piešė
Krista Augiūtė
Westchester, Illinois*

II. MAŽOS MINKLĒS

1. Kada žmogus turi tris rankas?
2. Kada žmogus eina ant trijų kojų?
3. Ką žmogus visur ir visada su savim neša,
nors suskaičiuoti negali?
4. Ką žmogui nešti niekad nesunku, nežiūrint
koks didelis bebūtų?

III. LIETUVIŠKOS LĖLĖS KRYŽIAŽODIS

Skersai:

2. Jūra, kur randamas gintaras.
5. Tas, kuris vadovauja.
7. Ne sena.
9. Medžiai, baltais kamienais.
11. Žodelis, kuris reiškia: tylėk!
12. Apvelka rūbais.
13. Siaura žemės juosta, kuri skiria Kuršių marias nuo Baltijos jūros.
15. "..... kalno mūrai".
16. Gauna už pinigus.
17. Labai didelis akmuo Lietuvoje.

Žemyn:

1. "..... močiutę augau".
3. Susisiekimo priemonė.
4. Ūkyje auginami augalai.
6. Vieta, kur kunigaikštis Kęstutis pamatė Birutę.
7. "Nežeria" — liepimas.
8. Mergaitės puošia tautines
9. Daiktas, ant kurio sėdi, kai joji.
11. bei ten.
12. Tai, ką vytis vaizduoja.
14. Užtenka.

IV. Kas buvo šie lietuvių tautai svarbūs asmenys?

1. Mindaugas	a. tautos atgimimo dainius
2. Vytautas	b. žymiausias knygnešys
3. Simanas Daukantas	c. tautos atgimimo pranašas ir veikėjas
4. Motiejus Valančius	d. vienintelis Lietuvos karalius
5. Jonas Basanavičius	e. nepriklausomos Lietuvos prezidentas
6. Maironis	f. kunigaikštis, Lietuvos valdovas
7. Jurgis Bielinis	g. vyskupas, švietėjas ir auklėtojas
8. Povilas Lukšys	h. istorikas, tautos žadintojas
9. Antanas Smetona	i. vyskupas, paskelbtas Palaimintuoju
10. Jurgis Matulaitis	j. pirmas karys, žuvęs nepriklausomybės kovose

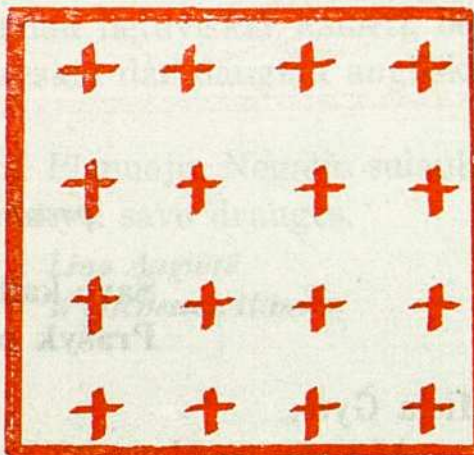

V. Kuo pasižymėjo šios lietuvišės moterys?

1. Morta	a. pirmoji Lietuvos sukilėlė 1831 m.
2. Birutė	b. rašytoja ir pedagogė
3. Ona	c. Mindaugo žmona, karalienė
4. Barbora Radvilaitė	d. viena iš pirmųjų moterų rašytojų
5. Barbora Žagarietė	e. Vytauto žmona, kunigaikštienė
6. Emilija Platerytė	f. Lietuvos kunigaikštienė, Lenkijos karalienė
7. Marija Kaupaitė	g. kovojo ir kentėjo dėl tikėjimo laisvės okupuotoje Lietuvoje
8. Žemaitė	h. šventa moteris, išprašiusi sveikatos besimeldžiantiems
9. Marija Pečkauskaitė	i. vienuolė, Kazimieriečių įsteigėja
10. Nijolė Sadūnaitė	j. Vytauto motina, kunigaikštienė

VI. SKAIČIŲ ŽAIDIMAI

1. Šį kryžiuokų kvadratą gali panaudoti įdomiam žaidimui. Su draugu žaisk taip: kiekvienas gali išbraukti 1, 2 ar 3 kryžiuokus. Kam lieka 1, tas pralaimi. Žaidimo paslaptis yra — šiuos skaičius palikti draugui: 13, 9, 5 ir 1. Tokiu būdu visad laimėsi. Viso kryžiuokų turi būti 16.

2. Apkeisk skaičius taip, kad abiejų kortelių sumos būtų vienodos.

SAUSIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

1. mikroskopas, 2. teleskopas, 3. periskopas.
Rimas mato Jupiterį per teleskopą.
- II. lakūnas, šoferis, astronautas.
- IV. teptukas, degtukas, mygtukas, segtukas, peštukas, megztukas, nykštukas, pieštukas, plaktukas.

paruošė Rūta Udrienė

**Savo kalbos sunku mokytis?
Prašyk patarimo Gytės!**

Miela Gyte,

Aš turiu problemą su skaitymu. Kai skaitau, visad nematau vienos raidės ir aš negaliu ištarti žodžio. Padėk man!

Austė Ringutė, 7 m.

Miela Auste,

Kaip malonu sužinoti,
Jog skaityti tu jau mokais.
Turbūt didelė esi,
Paskaityti jau gali!

Daug garsų sudaro žodį.
O raidė — juk garsą piešia!
Ar meška bus be akies?
Kaip bus žodis — be raidės?

Kiekviena raidė svarbi,
Jei lietuviškai kalbi.
Atsargiai visas ištarus,
Žiū — gi žodis puikus gavos!

**Su meile,
Gytė**

Miela Gyte,

Šeštadieninė mokykla dar vis neprasidėjo, tai mano galva neveikė normaliai. Vasarą buvo atskridęs mano pusbrolis Antanas, tai mes kiekvieną dieną rašėm rašinėlius.

Šią naktį mačiau mėnulį. Jis labai švietė ir aš negalėjau užmigti. Mėnulis man sakė, kad aš turiu kuo nors padėti Lietuvai. Ką jūs manot? Aš skaitau "Algimantą" ir, kai tą knygą skaitau, jaučiuos reikalinga Lietuvai. Aš bandau lietuviškai kalbėti, bet vis įmaišau angliškų žodžių. Mano sesutė dar daugiau angliškų žodžių įmaišo. Ką daryti?

Dabar bandau rašyti ilgą pasaką. Planuoju. Negaliu sulaukti šeštadieninės mokyklos. Noriu pamatyti savo drauges.

Lina Augiūtė

Westchester, Illinois

Miela Lina,

Lietuva maža tauta —
Bet didinga jos dvasia!
Tu — gimus lietuvaite,
Esi jai reikalinga.

Taip, kaip mėnulis naktį šviečia,
Ir tu turi Lietuvai šviesti...

Mokėdama lietuvių kalbą,
Lyg deimantus barstysi.

Nors deimantai labai maži,
Bet spindi didele šviesa.

Neskubėk, sustok — pagalvok,
Ir teisingai prakalbėk.

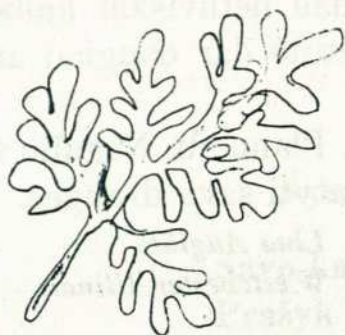
Žodžių lietuviškų gausybės —
Jei tik jų paieškosi...

O gryna, gražia kalba
Ir tavo pasaka bus sukurta.

Pasiskaitys "Eglutėje" sesutė —
Ir Daivutė, ir Birutė...

Geros sėkmės!

Gytė

*Lina Augaitytė, 6 m.
V. Kudirkos lit. mokykla
Ottawa, Canada*

Linkim laisvės mes tau,
Lietuviėle Brangi.

Lina.

VASARIO 16-OJI

Vasario 16-oji mums lietuviams dabar yra didžiausia šventė. Tai — LAISVĖ primenanti šventė.

Mūsų tauta buvo svetimųjų pavergta net 123 metus, nuo 1795 iki 1918 metų. Ši šventė prasidėjo 1918 metų vasario 16-tą dieną Vilniuje. Tada buvo pasirašytas ir paskelbtas atstatomos Lietuvos NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTAS.

Nuo to laiko jau prabėgo 70 metų. Per šį laikotarpį Lietuva išbuvo laisva tik 22 metus. Dabar ji ir vėl pavergta.

Visame laisvajame pasaulyje lietuviai kasmet mini šią laisvę primenančią dieną. Visi lietuviai tiki, kad LAISVĖS RYTAS vėl išauš ir kad nereikės laukti 2018 metų vasario 16-tos.

*Raimundas Verbyla
V. Kudirkos lit. mokykla
Ottawa, Canada*

LIETUVAITĖ

Aš esu Raminta —
Lietuvos mergaitė.
Aš skaitau Eglutę,
Nes aš lietuvaitė.

Moku aš dainelę
Apie Nemunėlį.
O kaip puikiai šoku
Linksmą suktinėlių!

*Raminta Slapšytė
Maironio lit. mokykla
Toronto, Canada*

VASARIO 16-OJI

Vasario 16 diena man primena
Mano mylimą Lietuvą.
Mes Lietuvą gerbiame,
Kai susirenkam minėjime.
Mes norim, kad ji būtų laisva,
Ir žinome — ji pagrobta...
Mes mokomės jos istoriją,
Nes mes mylime Lietuvą.
Aš noriu matyti Lietuvą,
Kai ji nebebus pavergta.
Mes visi tvirtai tikime,
Kad jai ateis laisvės diena.

*Vida Gaižutytė
K. Donelaičio lit. mokykla
Chicago, Illinois*

Pradėjau kelionę į Lietuvą,
Išeidamas iš namų.
Palikau lėktuvo bilietą
Kur nors ant grindų.

Kol atvykau į aerodromą,
Sužinojau, ką padariau —
Bet tai nebuvo svarbu,
Nes lėktuvo nemačiau.

Sakė: "Neatskrido!"...
Nebuvo man smagu,
Kadangi jis man sakė:
"Daugiau bilietų neturiu".

Mano kelionė į Lietuvą
Nepavyko taip gerai.
Bandysiu kitą dieną,
Kai komunistų nebus tenai!

KELIONĖ Į LIETUVĄ

Petras Ramanauskas

K. Donelaičio lit. mokyklos

Čikagoje mokinys

